

Zmiany wprowadzone w Nowej Ustawie o VAT względem obowiązujących przepisów

Instytut Podatków i Finansów Publicznych od maja 2025 r. pracuje nad projektem Nowej Ustawy o VAT. Głównym założeniem jest stworzenie przepisów nowoczesnych, przejrzystych i odpornych na nadużycia.

W ciągu minionych sześciu miesięcy zespół ekspertów opracował pierwszych osiem rozdziałów ustawy. Najważniejsze zmiany obejmują:

- 1. Całkowite przeprojektowanie struktury i spisu treści ustawy.** Rozdziały zostały uporządkowane w sposób zwiększający czytelność i spójność przepisów.
- 2. Zastosowanie nowego, prostego i zrozumiałego języka.** Ustawa została napisana na nowo, z naciskiem na przejrzystość i jednoznaczność.
- 3. Praktycznie każdy przepis został opracowany od podstaw,** z uwzględnieniem maksymalnej jasności i precyzji.
- 4. Przepisy zostały podzielone i uporządkowane tak,** by każdy z nich zawierał jedną zamkniętą normę, łatwą do odnalezienia i zrozumienia.
5. Wprowadziliśmy tyle zmian merytorycznych, na ile pozwalają przepisy dyrektywy VAT. Oto najważniejsze przykłady:

Rozdział	Opis zmiany merytorycznej	Uzasadnienie zmiany
1	Nowa definicja zorganizowanej części przedsiębiorstwa, rezygnacja z konieczności wydzielenia organizacyjnego i finansowego.	Dostosowanie definicji ZCP do orzecznictwa TSUE oraz NSA.
1	Wprowadzenie obowiązku publikacji przepisów w formie łatwej do wyszukiwania – dostosowanego systemu informatycznego.	Zwiększenie pewności prawnej podatników. Ułatwienie dostępu do obowiązujących przepisów, a także przeszukiwania ich bazy.
1	Wprowadzenie obowiązku przetłumaczenia przepisów o VAT na język angielski.	Ułatwienie podatnikom z innych państw zorientowania się w prawach i obowiązkach dotyczących VAT w Polsce oraz stworzenie przyjaznego otoczenia dla inwestycji w naszym kraju.

Rozdział	Opis zmiany merytorycznej	Uzasadnienie zmiany
1	Wprowadzenie obowiązku przetłumaczenia na język polski wszystkich orzeczeń TSUE.	Zwiększenie pewności prawnej podatników. Wyroki TSUE stanowią źródło prawa Unii Europejskiej i wpływają na prawa oraz obowiązki podatników, dlatego muszą być dostępne w języku polskim.
2	Uproszczenie definicji nieodpłatnego przekazania towarów, wskazanie na faktyczne odliczenie, a nie na prawo do odliczenia.	Uproszczenie zasad oraz wyeliminowanie wątpliwości dotyczących prawa podatnika do odliczenia podatku – w szczególności ustalenia, czy przysługuje ono w całości, czy jedynie w części. Celem zmian jest umożliwienie prostego i jednoznacznego wyboru: nie odliczać – nie naliczać albo odliczać – naliczać.
2	Wprowadzenie do ustawy pojęcia refakturowania, używanego powszechnie w obrocie prawnym.	Wprowadzenie do przepisów pojęcia, którym podatnicy od lat się posługują i które jest dla nich zrozumiałe.
2	Wprowadzenie do definicji towarów udziałów w nieruchomościach.	Likwidacja wątpliwości prawnych co do charakteru transakcji udziałami w nieruchomościach. Wskazanie jednoznacznie, że sprzedaż udziałów stanowi dostawę nieruchomości – co wynika z orzecznictwa.
2	Wyraźne doprecyzowanie definicji usługi – uznanie, że usługą jest również zobowiązanie do zaniechania określonego działania lub do tolerowania określonego stanu.	Doprecyzowanie przepisów.
2	Rezygnacja z rozróżnienia na eksport pośredni lub bezpośredni.	Likwidacja zbędnego rozróżnienia, które nie było potrzebne do prawidłowego rozliczenia eksportu.
3	Usunięcie przesłanki wykreślenia podatnika z rejestru VAT w przypadku składania przez niego zerowych deklaracji przez okres trzech miesięcy.	JPK_V7, KSeF, wykaz podatników VAT, mechanizm podzielonej płatności i inne rozwiązania uszczelniające pozwalają na rezygnację z automatycznego wykreślenia z rejestru VAT z uwagi na nieaktywność podmiotu.

Rozdział	Opis zmiany merytorycznej	Uzasadnienie zmiany
3	Usunięcie odpowiedzialności solidarnej pełnomocnika.	Obowiązujące obecnie rozwiązania uszczelniające system podatkowy pozwalają na rezygnację z tego mechanizmu, który w praktyce ma charakter raczej iluzoryczny w odniesieniu do przestępców VAT-owskich, natomiast utrudnia prowadzenie działalności uczciwym podatnikom.
3	Wprowadzenie automatycznej rejestracji podatników, którzy zostali zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni lub zwolnieni, jako podatników VAT UE – bez konieczności składania odrębnego wniosku.	Ułatwienie działalności przedsiębiorcom, umożliwienie im wykonywania czynności wewnątrzspółnotowych w każdej chwili, bez konieczności spełniania dodatkowych warunków formalnych.
4	Doprecyzowanie, że zarówno w przypadku importu, jak i eksportu usług stosuje się zasady ogólne dotyczące określania obowiązku podatkowego.	Likwidacja wątpliwości, co do momentu powstania obowiązku podatkowego np. w stosunku do usług najmu ruchomości świadczonych na rzecz podatnika z innego państwa UE.
4	Wskazanie wyraźnie na moment powstania obowiązku podatkowego przy nietransakcyjnym WDT – moment dokonania przemieszczenia.	Likwidacja wątpliwości, co do momentu powstania obowiązku podatkowego dla WDT, dla którego nie jest wystawiana faktura, ani nie dochodzi do dostawy towaru.
7	Wprowadzenie wyjątku polegającego na tym, że jeżeli wartość korekty in minus nie przekracza 5 000 zł, podatnik może obniżyć podstawę opodatkowania w rozliczeniu za okres wystawienia faktury korygującej, o ile dokonuje korekty w innej formie niż za pośrednictwem KSeF.	Uproszczenie zasad dla transakcji, które mają niską wartość, a więc i niskie ryzyko nadużyć.
7	Wprowadzenie zasady, że jeżeli podatnik zdecyduje się stosować zasady przeliczania walut wynikające z ustaw o podatkach dochodowych, musi je stosować przez cały dany rok kalendarzowy. W kolejnym roku podatnik może ponownie dokonać wyboru tych zasad lub stosować zasady wynikające z ustawy o VAT.	Uproszczenie zasad wyboru metody przeliczania kursów walut. Wprowadzenie możliwości zmiany metody co roku, bez obowiązku stosowania wybranej metody przez kolejne 12 miesięcy, poprzez umożliwienie podatnikowi ustalania na każdy rok, jaka będzie stosowana metoda przeliczania kursów.

Rozdział	Opis zmiany merytorycznej	Uzasadnienie zmiany
7	Precyzyjne określenie momentu rozliczenia korekt in plus, ze wskazaniem, że podstawę opodatkowania należy zwiększyć w okresie, w którym powstały okoliczności powodujące konieczność jej zwiększenia.	Doprecyzowanie przepisów, żeby nie było żadnych wątpliwości, co do momentu ujęcia zwiększenia podstawy opodatkowania.
8	Wskazanie, że dowodami dla 0% przy eksporcie towarów mogą być wszelkie dokumenty, które potwierdzają jednoznacznie wywóz towaru poza terytorium UE	Potwierdzenie wyraźne, że nie tylko dokumenty celne dają prawo do zastosowania stawki 0% VAT przy eksporcie, co budzi w tej chwili wątpliwości
8	Ujednoczenie zasad wykazywania WDT i eksportu towarów w zakresie terminu otrzymania dokumentów – zasadą jest zastosowanie stawki krajowej, jeśli podatnik nie posiada wymaganych dowodów do momentu złożenia deklaracji za okres X+2, gdzie okres X oznacza moment powstania obowiązku podatkowego.	Uproszczenie rozliczeń dla podatników dokonujących transakcji WDT i eksportu towarów
8	Ujednoczenie i uproszczenie zasad korygowania stawki VAT po zgromadzeniu dokumentów wymaganych do zastosowania stawki 0% przy eksporcie lub WDT – zasadą jest dokonywanie korekt na bieżąco: podatnik najpierw stosuje stawkę 0%, następnie opodatkowuje dostawę stawką krajową, a potem na bieżąco koryguje VAT należny i ponownie wykazuje stawkę 0%.	Uproszczenie rozliczeń dla podatników dokonujących transakcji WDT i eksportu towarów
8	Wskazanie jednoznaczne, że stawkami obowiązującymi są: 23%, 8% i 5%	Zakończenie fikcji “tymczasowej” podwyżki stawek VAT
8	Dodanie do usług objętych obniżoną stawką VAT 8% usług dotyczących przeglądów sieci oraz remontu, konserwacji ogrodzeń oraz przyłączy itp.	Tego typu usługi, mimo że związane z budownictwem mieszkaniowym, nie mogły korzystać z obniżonej stawki VAT

Rozdział	Opis zmiany merytorycznej	Uzasadnienie zmiany
8	Likwidacja wyjątków od stosowania stawki 5% na środki spożywcze. Objęcie stawką 5% wyrobów cukierniczych, wyrobów z kaka, kawy, herbaty, yerba mate, przypraw, sosów, owoców morza, skorupiaków, wody butelkowanej, napojów wszystkich – poza napojami alkoholowymi, piwami bezalkoholowymi i winami bezalkoholowymi	Uproszczenie matrycy obniżonych stawek VAT, zrównanie stawek VAT na wszystkie środki spożywcze
8	Wydłużenie do 60 dni terminu niezbędnego do zastosowania stawki 0% VAT na: wywóz towarów podlegających usługom uszlachetnienia lub przerobu	Ułatwienie prowadzenia prac na towarach i zachowania stawki 0% VAT
8	Ułatwienie formalności przy zastosowaniu stawki 0% VAT do dostawy sprzętu komputerowego do organizacji, która następnie przekazuje sprzęt placówce oświatowej	Ułatwienie charytatywnego przekazywania sprzętu komputerowego do placówek oświatowych
8	Rozszerzenie listy towarów, które mogą być opodatkowane stawką 0% VAT przy przekazywaniu placówkom oświatowym o: laptopy, tablety oraz urządzenia wielofunkcyjne	Aktualizacja przepisu do obecnych potrzeb placówek oświatowych

Treść ośmiu przygotowanych do tej pory rozdziałów można przeczytać tutaj:
[Przepisy nowej ustawy VAT - Nowa Ustawa VAT](#)

Zachęcamy do zgłaszania uwag do projektowanych przepisów Nowej Ustawy VAT na adres: kontakt@nowaustawavat.pl